

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Commentarii Exegetici In Apocalypsim Ioannis Apostoli

Viegas, Brás

Parisiis, 1615

Amodo iam dicit spiritus, vt requiescant à laboribus suis. Sectio IIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39261

Secundò, Moriuntur iusti in Domino, id est, in Domini sinu quasi dormientes II. conqueſcunt: hoc enim sensu dictum est Act. 7. de beato Stephano, quòd obdormiuit in Domino. Appellatur autem iustorum mors somnus, tum propter summam in ipsa morte quietem, & tranquillitatem mentis, vt somnum potius dulcem capere, quam mori videantur: tum etiam, quasi sicut somnus præteriti laboris est requies: ita sancti per mortem à laboribus vitæ requiescunt. Quam ob causam subiungitur: *vt requiescant à laboribus suis.* & Psal. 4. quies cum somno coniungitur. In pace in idipsum dormiam, & requiescam. Eodem recidit illud, quod de Moyle dicitur Deut. 34. *Mortuus est ibi Moyses seruus Domini in terra Moab iubente Domino,* seu vt alij transferunt, *super os Iehouah,* seu, *ex osculo Iehouah,* vt sit sensus, sicut mater dormientem in sinu suo infantulum solet ore ori applicato in lectulo reponere: ita Deum Moylem seruum suum ceu dormientem infantulum per osculum, & amplexum in sinu Abrahe quasi in lectulo collocaſſe.

Tertiò, Illi dumtaxat moriuntur in Domino, qui viuunt Domino, & moriuntur peccato, iuxta illud ad Rom. 6. *Existimate vos mortuos quidem esse peccato, viuentes autem Deo in Christo Iesu.* E contrario autem, qui secundum carnem viuunt, moriuntur Deo, sed non moriuntur in Deo. Ad Rom. 8. *Ergo fratres debitores sumus non carni, vt secundum carnem viuamus. Si enim secundum carnem vixeritis, moriemini: si autem spiritum facta carnis mortificaueritis, uiuetis.* Porro aduerte, cum ait Apostolus: *Debitores sumus non carni:* innuere carnem esse veluti seuerum quendam exactorem, qui tributa per tyrannidem exigit, & extorquere conatur: sed tamen nihil ei soluendum esse, cum nihil ei secundum iustitiam debeatur.

A modo iam dicit spiritus, vt requiescant à laboribus suis.

SECTIO III.

PRImò est aduertendum dictionem illam *A modo,* seu Græcè ἀπὸ τῆς, in quibusdam Græcis codicibus iungi cum præcedente sententia hoc modo: *μαρξείλοι οὗ τοῦ οἴου ἐν Κύριω ὡς ἐν ὕπνῳ ὁμοιωμένοι ἀπὸ τῆς,* id est, *Beati mortui, qui in Domino moriuntur a modo.* Imò Areth. ita contextum dispungit: *Scribe: A modo beati mortui, qui in Domino moriuntur.* Cæterum Biblia regia, & Cöplutensia dictionem ἀπὸ τῆς, siue *amado* iungunt cum sequentibus, vt communiter legit Ecclesia: est autè *amado* idem, quod *abhinc,* siue *deinceps,* hoc est, à tempore mortis, quemadmodum docet cömunis expositio, quam sequuntur Beda, D. Ambr. Haymo, & alij. Secundò est obseruandù pro eo, quod nos habemus, *iam,* haberi Græcè, *ἤδη;* quæ dictio significat, *certè, profectò,* vt sit sensus: *A modo certè.* Tertiò sciendum pro, *spiritus,* haberi Græcè *τοῦ πνεύματος,* cum articulo, vnde plerique propter articulum præfixum hoc loco nomine *spiritus* Spiritum sanctum accipiunt, Haymo totam Trinitatem, cui confitentur Richardus, Ansbert. Denique Dionys. Carth. quæ refert, & sequitur Pannon. Existimat posse per *spiritum* intelligi illum ipsum Angelum, qui Ioanni loquebatur, illud meritò subiungens reliquas omnes expositiones probabiles esse, vt nobis quoque videntur. Illustrauit hunc locum D. Bern. epist. 185. quæ est ad Romanum Romanæ curiæ Subdiaconum. *O quam beati, inquit, mortui, qui in Domino moriuntur, audientes ab spiritu, vt requiescant iam à laboribus suis: non solum autem, sed et succedat iucunditas de nouitate, ac de aternitate securitas. Bona proinde mors iusti propter multa, requiem, melior propter nouitatem: optima propter securitatem.* Hæc ille.

Ex hoc loco illud ad mores elici potest, non esse sperandam requiem in hac II.

Act. 7. 60.
Sanctorum
mors, cur di-
catur somnus.

Deut. 34. 5.
Dei fauores
erga Moysen
morientem.

III.
Moriuntur in
Domino, qui
viuunt Do-
mino.
Rom. 6. 11.
Rom. 8. 12.
Carni tan-
quam iniusto
exactori mi-
nime soluenda
tributa.

Arethas.

Beda.
D. Ambr.
Haymo.

Haymo.
Rich.
Ansbertus.
Dionys. Carth.
D. Bernard.
Mors iusti
bona propter

In hac vita
hanc spem
da requiritur.

Hebr. 4. 9.

Origen.

vita, sed in alia siquidem spiritus amodo, id est, à tempore mortis dicit requieturos esse sanctos à laboribus suis, quo significatur labores vsque ad finem vite duraturos, & requiem ab ipsa morte, non ante expectandam esse. Quam ob causam Apostolus ad Hebr. 4. gloriam sabbatismum appellat: presentem verò vitam sex illis diebus similem dicit, quibus Deus fabricatus est mundum. Itaque, inquit, relinquitur sabbatismus populo Dei, qui enim ingressus est in requiem eius, (id est Dei) etiam ipse requiescit ab operibus suis, (id est, à laboribus huius vite) sicut à suis Deus. Id quod eleganter expendit Origen. hom. 23. super Num. additque hom. 3. super Psal. 36. similitudinem ductam à filiis Israel colligentibus manna. Sicut, inquit, in deserto sex diebus colligebant manna, in sexto autem die non vnus dies victum, sed quantum sufficeret in crassinum colligebant, & vnusquisque comedeat in die sabbati, quæ collegerat in die sexta: ita etiam nunc velut sexta quaedam dies putandus est Dominus nostri aduentus, & tempus, atque ideo dum sumus in die sexta colligamus manna dupliciter, vt sufficerent nobis possit, dum aduenerit vera sabbati obseruatio.

III. De hac requie loquitur Regius vates Psal. 114. Domine quis habitabit in tabernaculo tuo, aut quis requiescet in monte sancto tuo: & Psal. 114. Convertere anima mea in requiem tuam: & Iob. 36. Requies mens tua erit plena pinguedine. Eodem mysterio tempus huius vite appellatur dies mercenarij Iob. 7. Militia est vita hominis super terram, & sicut dies mercenarij dies eius. Sicut seruus desiderat umbram, & sicut mercenarius prestolatur finem operis sui: sic & ego habui menses vacuos, & noctes laboriosas enumerans mihi. Cuius similitudinis multæ rationes afferri possunt: prima est D. Greg. lib. 8. Mor. c. 7. Seruum, inquit, desiderare umbram est post tentationis aestum sudoremque operis aeterni refrigerij requiem querere: quam umbram desiderabat seruus ille, qui dicebat. Sitiuit anima mea ad Deum fontem viuum quando veniam, & apparebo ante faciem Dei: Et quasi à labore agris aestum refugiens, & ad obtinendam requiem umbraculum querens iterum dicit: Ingrediar locum tabernaculi admirabilis vsque ad domum Dei. Secunda est eiusdem. Mercenarius, inquit, cum faciendæ opera conspiciat, mentem protinus ex longinquitate, & pondere laboris addicit: cum verò lacescentem animum ad considerandum operis premium reuocat, mox vigorem animi ad exercitium laboris reformat, & quod graue perpendit ex opere, leue estimat ex remuneratione. Sic electi dum mundi huius aduersa patiuntur, grauias esse, quibus exercentur, pensant: sed cum mentis oculum ad aeternam patriam considerationem tendunt, ex comparatione premij, quam sit leue, quod patiuntur, inneniunt. Tertia illa afferri potest: quia sicut mercenarius sollicitè curat, ne vacuus ab opere dies transeat, cum ex labore viuat: ita iustus, cum viuat ex operibus, attentè pensat, ne sibi dies aliquis sine labore, & merito dilabatur.

Psal. 114. 1.

Psal. 114. 7.

Iob. 36. 16.

Iob. 7. 2.

Præfens vita

cur dies mer-

cenarij ap-

pellatur.

Prima ratio.

D. Gregor.

Psal. 41. 3.

Secunda.

Mercis leuè

reddis labo-

rem.

Tertia.

Opera enim illorum sequuntur illos.

SECTIO V.

i. **R**ationem, cur iusti post mortem à laboribus requiescant, cam tradit Ioannes, qui scilicet opera eorum sequuntur illos. sequi hoc loco idè est, quod comitari, vt aiunt D. Ambr. & Primas. perspicuumque est ex ipso textu Græco: ἀκολουθεῖ μετ' αὐτῶν: est autem ἀκολουθεῖν proprium famulorū, qui Dominū ponè sequuntur. Nec verò Græcè est, sequuntur illos, sed sequuntur, seu comitantur eū illi: vt indicetur opera non longè, sed proximè sequi dominos. Significat ergo Ioannes, seu spiritus Ioāni, opera bona esse quasi famulos, qui post mortē iustos tanquam suos dominos comitantur, & subsequuntur: & que admodum quantum quisque diues sit, ac nobilis, ex famulorū tum numero, tum ornatu cognoscitur.

D. Ambr.

Primas.

Opera bona

quasi famu-

li iustos se-

quuntur post

mortem.